

COLUMN 4 november 2023- Woonwagens Sani Kames

Er zijn van die gebeurtenissen die je bij blijven. Omdat ze leerzaam, verdrietig of indrukwekkend waren. Alle drie tegelijk kan ook, heb ik gemerkt in mijn nooit saaie leven. Geregeld wordt zo'n herinnering getriggerd, zonder dat ik leid aan PTSS. Of misschien heb ik die kras er wel aan over gehouden, maar heb het geluk dat ik 'gewoon' door kan blijven leven. Ik vind mezelf een bevoorrecht mens, om heel veel verschillende redenen.

Op 15 september kwam er op Facebook een bericht voorbij van een overlijden dat mij raakte. Ik had een afspraak voor een column op de dertigste die maand. Maar het vloeide die keer niet uit mijn pen. Ik bedacht me dat ik wijzer begon te worden met de jaren. Brengt dat grijze volle hoofd toch nog iets goeds.

Ruim twee weken later, ik zag inmiddels scheel van de voorhoofdholte ontsteking, perste zich een bericht door mijn hersenmist. De kop van het artikel was dan ook niet mis te verstaan: "Uitsterfbeeld passé". Weer drie dagen later: "Dat is een papieren werkelijkheid" en precies een week geleden: "We zijn kapot gemaakt".

Binnen een maand, was ik driemaal eenentwintig jaar terug in de tijd. Het was december 2002, bitterkoud in alle opzichten. Na wekenlange onderhandelingen werd de ontruiming ingezet van het woonwagencentrum aan de Leyweg. Er moest gedwongen verhuisd worden naar de Jan Hanloostraat. Er waren niet genoeg nieuwe plekken, dus de trukendoos ging open. Ik herinner me vooral de excessen en de onverbiddelijkheid van de kant van de gemeente. De strijd was in alle opzichten unfair en na al die jaren – ook voor mij – nog steeds onbegrijpelijk. Wanneer ik eraan terugdenk, ben ik vooral verbaast dat ik daarna nog raadslid gebleven ben. Of misschien ben ik wel juist daarom, raadslid gebleven.

Ontruimen van woonwagens, gebeurt met veel media-aandacht. Men trekt nog eens een blik politie en ME open. Men stuurt helikopters en hondenbrigades. Beelden die we nu alleen nog maar kennen van uit de hand gelopen boerendemonstraties. In de publieke opinie kun je beter boer, dan 'kamper' zijn. De woonwagenlocatie, de gevestigde orde spreekt van kampen, werd die ochtend om vijf uur fors in de schijnwerpers gezet. Omsingeld en afgesloten met manshoge hekken. Niemand mocht eruit, maar er mocht vooral niemand in.

Ik werd als waarnemer liefdevol welkom geheten in één van de woonwagens. Daar heb ik nog steeds dierbare herinneringen aan. Ik ga hier niet vertellen wat ik die dagen allemaal gezien heb. Vier minuten is tekort om de indrukken recht te doen. De tijd dat ik dacht dat mij dat wel zou lukken - in de mij toegestane spreektijd - ligt ver achter me. Ik zei het al eerder, ik ben wijzer geworden met de jaren.

RTV West kopte in het verslag van de vergadering van 27 oktober jl.:

Woonwagenbewoners zijn vertrouwen in gemeente kwijt: "wij zijn kapot gemaakt". Er

werd een bewoner geciteerd, die insprak over de nieuwe plannen van Balster om de komende jaren tachtig nieuwe standplaatsen in Den Haag te vinden.

De bewoner stelde: "Mijn leven is geestelijk en financieel kapot gemaakt, want ik ben er dag en nacht mee bezig. Maar ik ga door, want ik sterf nog liever dan dat ik mijn dochter geen goede toekomst kan geven". Ik heb een déjà vu en denk aan de spreekbuis van de bewoners van de Leyweg: Sani Kames. Na de ontruiming bleek hij geestelijk en financieel kapot gemaakt.

Wethouder Balster benadrukte in het debat meerdere keren dat hij blij is dat er "na lange tijd politiek draagvlak is voor het vinden van nieuwe plekken en de uitbreiding van bestaande locaties". Het heeft niets te maken met politieke draagvlak. Maar heeft alles te maken met de uitspraak van het College voor de Rechten van de Mens in 2020. De gemeente is volgens internationale verdragen verplicht om de culturele identiteit van de woonwagenbewoners te beschermen. Balster sprak ook over ingewikkelde discussies uit het verleden.

Die discussies met een PvdA wethouder waren toen niet meer ingewikkeld, dan dat ze nu nog steeds zijn. Stop met de kletsboek en geef woonwagenbewoners waar zij recht op hebben. Gebruik de miljoenen die klaar staan voor de nieuwe woningen in Den Haag Zuidwest, om de ereschuld die is ontstaan in te lossen. Geef woonwagenbewoners de plekken die men belooft in de conceptnota "Haags woonwagenbeleid 2023". Dan komt Den Haag heel aardig weg, ten opzichte van de tweehonderd plekken die ontnomen zijn bij de ontruiming van zowel Leyweg als de Escamplaan.

Begraaf het uitsterfbeleid.

Geen publicatie van de 'wieg tot het graf' in de krant. Geen kort bericht in de lokale media. Na twee decennia uiteindelijk weer financieel en geestelijk op de been. Op vrijdag 22 september begroeven familie en vrienden, Sani Kames. Ik herdenk hem vandaag vooral als warm en indrukwekkend in zijn geweldloze verzet tegen de ontruiming van de Leyweg.